

door de waterkwaliteitsbeheerder (Hoogheemraadschap van Rijnland). De fluoride was afkomstig van een proces waarmee een conserverende chromaatlaag op aluminium werd aangebracht. Het hoge kopergehalte was te wijten aan het veelvuldig beitsen (= oxidatie verwijderen) van de oppervlakte van koperen en messing voorwerpen met behulp van geconcentreerd salpeterzuur. Na lozing op het oppervlaktewater vond snel verdunning plaats. Daardoor zullen de concentraties koper en fluoride in het oppervlaktewater waarschijnlijk snel afnemen.

De pH van het afvalwater schommelde altijd rond de 7 en was dus zo goed als neutraal. Dit kwam doordat naast zuren ook veel alkalische vloeistoffen werden geloosd.

Er werden ook andere stoffen in behoorlijke concentraties geloosd, zoals cadmium, zink, nikkel, zilver, cyaniden en chromaten. Deze stoffen zullen echter in drinkwater slechts in geringe hoeveelheden terug te vinden zijn. Koper en fluoride komen waarschijnlijk in relatief hogere concentraties voor in het leidingwater, al heb ik daar geen gegevens van beschikbaar.

Mogelijk is er dus een verband tussen de vorming van luciferpootjes en mogelijk andere afwijkingen en de aanwezigheid van koper en/of fluoride in zowel het oppervlaktewater, als in het leidingwater.

inmiddels

De laatste keer dat ik padjes met afwijkingen heb waargenomen is ergens in de zomer van 1989

geweest. Vlak daarna zijn de afvalwaterlozingen op het oppervlaktewater gestopt vanwege aansluiting op de riolering. De lozingspijp die op het oppervlaktewater uitkwam was onklaar gemaakt, zodat er in ieder geval geen pas gemetamorfoseerde padjes meer via die pijp het gebouw in konden komen. Pas in 1994 is de werkplaats voorzien van allerlei high-tech filtersystemen en waterzuiveringinstallaties en dergelijke. Inmiddels is het bedrijf geheel verhuisd naar Den Helder. De diverse gebouwen staan er nog, maar wachten op een nieuwe bestemming. Als het aan de gemeente Oegstgeest ligt krijgt het perceel de bestemming bedrijventerrein.

waarom nu pas deze informatie?

Bovenstaand verslag is zo nauwkeurig en gedetailleerd mogelijk opgesteld aan de hand van herinneringen. Ten tijde van mijn dienstverband bij het Ministerie van Defensie was het voor mij onmogelijk om dit soort informatie naar buiten te brengen. Met name in de periode van de koude oorlog (tot 1989) was zoiets ondenkbaar en voor defensiepersoneel zelfs strafbaar (ambtseed!).

Ik hoop dat deze informatie wordt benut in het kader van toxicologische onderzoeken o.i.d.

Eric van der Pluym
Zijloordkade 24
2352 AE Leiderdorp
071-5898731
e.vanderpluym@hetnet.nl

AANGEPASTE RUGSTREEPPAD-MONITORING

In 2003 willen we een andere benadering van rugstreeppad-monitoring uitproberen. De rugstreeppad is een soort die vaak moeilijk in de huidige opzet van telgebiedjes te vangen is, doordat hij nogal eens van koorplaats verandert en daarbij grote afstanden af kan leggen. Daarnaast is hij een vervrent liefhebber van pionierswateren, die ieder jaar op een andere locatie kunnen liggen. Dit had tot gevolg dat de soort sommige jaren in het telgebiedje gemist werd, terwijl hij wel (in de buurt) aanwezig was. We willen dit probleem ondervangen door het monitoren van de rugstreeppad op een andere manier te benaderen. Daarbij denken we aan het monitoren van gebieden van vrij grote omvang, tot enkele vierkante kilometers door één persoon. Hierbij wordt alleen naar rugstreeppadden geluisterd. In het gebied zullen nachtelijke fietstochtjes gehouden worden langs een vaste route, waarbij onderweg om de paar honderd meter telkens gestopt wordt om te luisteren naar roepende rugstreeppadden. Vanzelfsprekend dient dit te gebeuren in de piek van de koortijd, van eind april tot begin juni. Twee of drie bezoeken onder optimale omstandigheden lijkt ons nodig. We hopen met deze methode vrij grote oppervlakken

leefgebied te monitoren. Zo denken we bijvoorbeeld aan uiterwaarden, die fietsend vanaf de winterdijk te inventariseren zijn. Dit voorjaar gaan we zelf de methode uitproberen in de duinen. Zo willen we in Meijndel (Tom van der Meij), de AWD (Axel Groenveld), Zuid-Kennemerland (Annie Zuiderwijk) en Schoorl (Gerard Smit) rugstreeppadden gaan monitoren. We houden jullie op de hoogte van onze bevindingen.

